

Financováno
Evropskou unií

Rozvoj
ekosystému
sociálního podnikání

Soubor doporučení pro veřejnou správu na podporu rozvoje sociálního podnikání v ČR

Vypracovala: Ing. Jolana Turnerová, metodička analytických aktivit

Odborná spolupráce: Mgr. Gabriela Kurková

v rámci projektu Rozvoj ekosystému sociálního podnikání (RESP), registrační číslo – CZ.03.02.02/00/22_004/0001397

Datum: leden 2026

Obsah

1. Účel dokumentu	3
2. Manažerský souhrn.....	4
3. Úvod a východiska	8
4. Soubor klíčových doporučení pro jednotlivé segmenty ekosystému podpory sociální ekonomiky	10
4.1. Zajištění přístupu k financování a podpora ekonomické udržitelnosti sociálních podniků	10
4.2. Podpora odpovědného veřejného zadávání.....	11
4.3. Posílení ekosystému podpory a rozvoj kapacit.....	13
4.4. Stabilizace podpůrné infrastruktury	15
4.5. Zavedení jednotného datového reportingu	16
4.6. Monitoring a měření dopadů	17
5. Strategická doporučení vycházející z činnosti Platformy pro sociální podnikání při Úřadu vlády ČR v roce 2025	18
6. Seznam použitých zkratk	22
7. Zdroje.....	23
8. Přílohy	24
Příloha 1: Návod pro veřejné zadavatele - jak konkrétně mohou veřejné instituce postupovat v procesu odpovědného zadávání veřejných zakázek	24

1. Účel dokumentu

Cílem tohoto dokumentu je vymezit soubor systémových doporučení pro období 2026+, která přispějí k dlouhodobé ekonomické udržitelnosti sociálních podniků v České republice a k plnému využití jejich tržního potenciálu.

Dokument je primárně určen odpovědným pracovníkům Ministerstva práce a sociálních věcí, kteří mají v gesci oblast sociálního podnikání a zaměstnanosti, a slouží jako komplexní nástroj pro jednání s klíčovými stakeholdery, s nimiž zástupci MPSV koncipují politiky a systémová opatření. Níže uvedení představují tyto klíčové stakeholdery: zástupci ústředních orgánů státní správy (zejména MPSV, MPO, MMR a MF), orgánů územní samosprávy (krajů), Národní rozvojové banky, veřejných zadavatelů na všech úrovních veřejné správy, zástupců podpůrných a poradenských organizací, tvůrců veřejných politik a dalších aktérů odpovědných za oblast sociální ekonomiky.

Doporučení vycházejí z kombinace **strategických, legislativních a empirických zdrojů** na národní i evropské úrovni, z analytických podkladů i z ověřené praxe veřejných zadavatelů.

Základní strategický rámec podpory sociálního podnikání tvoří **Strategický rámec sociálního podnikání pro období 2026–2030**, který vymezuje hlavní směřování a priority rozvoje sociálního podnikání v České republice, a dále **Strategický rámec Česká republika 2030** (Úřad vlády ČR, 2017), jenž akcentuje principy udržitelného rozvoje, sociální soudržnosti a odpovědného veřejného zadávání jako významného nástroje veřejné politiky.

Na tento rámec navazují **výzkumné a analytické zprávy o sociálně odpovědném veřejném zadávání (SOVZ) v EU**, zejména srovnání praxe a rozšířené vysvětlení uvedené v publikaci *Veřejné zakázky jako motor sociálního podnikání v ČR* (2025), které potvrzují pozitivní dopady systematického využívání sociálních aspektů ve veřejných zakázkách na rozvoj sociální ekonomiky.

Důležitým empirickým zdrojem jsou **výsledky dotazníkového šetření sociálních podniků z roku 2025**, realizovaného Ministerstvem práce a sociálních věcí. Zvláštní pozornost je věnována oddílu mapujícímu **překážky při získávání veřejných zakázek sociálními podniky**, který identifikuje konkrétní bariéry na straně zadavatelů i dodavatelů a poskytuje přímé podklady pro formulaci doporučení.

Legislativní opora doporučení vychází zejména ze **Zákona č. 468/2024 Sb., o integračním sociálním podniku**, který vymezuje postavení a smysl integračních sociálních podniků v České republice, a **Zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek**, včetně ustanovení § 28 odst. 1 písm. p) a q) (sociální a environmentální aspekty), § 76 (předběžné tržní konzultace) a § 105–107, jež transponují **čl. 77 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/24/EU** a umožňují využití vyhrazených zakázek. Doplnkově jsou zohledněna i prováděcí pravidla, zejména **nařízení o finančních limitech a částkách**.

Významným zdrojem jsou rovněž **výstupy z jednání Platformy pro sociální podnikání**, která působí jako poradní a koordinační orgán pro rozvoj sociálního podnikání v ČR; konkrétně byly využity závěry ze zasedání konaných v roce 2025 pod záštitou Úřadu vlády České republiky.

2. Manažerský souhrn

Oblast 1: Meziresortní spolupráce v oblasti podpory rozvoje sociálního podnikání

Doporučení:

Posílit meziresortní spolupráci na Platformě sociálního podnikání při Úřadu vlády ČR s cílem systematicky využívat dotační programy a finanční nástroje jednotlivých resortů pro rozvoj sociálních podniků (MPSV, MPO, MMR, MŽP, MZe, MF).

Iniciovat jednání s MPO o začlenění sociálních podniků do dotačních a investičních programů na podporu podnikání a inovací (např. v návaznosti na programy pro MSP a inovační podnikání).

Spolupracovat s MŽP a MZe na přípravě výzev zaměřených na environmentální podnikání a sociální zemědělství, které reflektují princip trojího prospěchu sociálních podniků (ekonomický, sociální, environmentální).

Jednat s MŠMT o systematickém začlenění témat sociálního podnikání do vybraných vzdělávacích programů a podporovaných aktivit (např. podnikavost, občanské vzdělávání, profesní vzdělávání).

Jednat s MMR o zapracování sociálního podnikání do metodik regionálního rozvoje a do programových dokumentů zaměřených na podporu malého a středního podnikání v regionech.

Jednat s MF a MPSV o využití vhodných nástrojů podpory pro sociální podniky, včetně nástrojů na dlouhodobé zaměstnávání osob sociálně vyloučených nebo ohrožených sociálním vyloučením, navázaných na status sociálního podniku dle platné legislativy.

Oblast 2: Podpora spolupráce s kraji

Doporučení:

Zacílit rozvoj krajských dotačních programů pro sociální podniky, zejména v regionech, kde taková podpora dosud neexistuje, s ohledem na specifické regionální potřeby.

Podporovat model, v němž se kraje podílí na stabilním financování mzdových nákladů zaměstnanců sociálních podniků (např. formou víceletých smluv či programových partnerství).

Podporovat systematickou výměnu zkušeností mezi kraji v oblasti nastavení a fungování dotačních programů na podporu sociálního podnikání (workshopy, metodické semináře, sdílení příkladů dobré praxe).

Posilovat spolupráci regionálních poradenských center pro sociální podniky (SPointy) s kraji při tvorbě a vyhodnocování krajských dotačních programů a při mapování potřeb sociálních podniků v regionech.

Oblast 3: Rozvoj alternativních finančních zdrojů

Doporučení:

Jednat se soukromými investory o vytvoření investičního fondu pro rozvoj sociálních podniků, zaměřeného na projekty s měřitelným sociálním dopadem.

Navázat spolupráci se soukromými investičními fondy orientovanými na sociální dopad (impact investing) za účelem zvýšení dostupnosti investičního kapitálu pro sociální podniky v ČR.

Podporovat využívání crowdfundingu a komunitního financování pro sociální podniky (včetně poradenství, metodických materiálů a propagace vhodných platforem).

Ověření a úprava finančních nástrojů

Doporučení:

Realizovat dotazníkové šetření mezi sociálními podniky k fungování stávajících finančních nástrojů (např. S-Podnik, S-Podnik plus, sociální bankovníctví ČS) se zaměřením na dostupnost, administrativní náročnost a reálný dopad.

Jednat s MPSV, Národní rozvojovou bankou a dalšími relevantními institucemi o zmírnění požadavků na zajištění úvěrů v programech pro sociální podniky, například větším využitím státních či evropských záruk.

U reprezentativního vzorku sociálních podniků provést finanční analýzu udržitelnosti podnikání bez jednorázových dotací či investic a využít zjištění pro návrhy úprav finančních nástrojů a dotačních schémat.

Udržitelnost podpůrných organizací a sítí

Doporučení:

Jednat o dlouhodobém a vícezdrojovém financování podpůrných organizací a sítí sociálních podniků tak, aby mohly stabilně poskytovat poradenství, vzdělávání a advokační služby.

Jednat s kraji o finanční a institucionální podpoře regionálních sítí sociálních podniků, které přispívají k regionálnímu rozvoji a zaměstnávání znevýhodněných osob.

Konzultační proces pro úpravy veřejných finančních nástrojů zaměstnanosti

Doporučení:

Zpracovat analýzu nákladů a výnosů navrhovaných změn veřejných finančních nástrojů podpory zaměstnanosti (včetně dopadů na stabilitu financování běžného provozu sociálních podniků).

Zavést mechanismus pravidelné komunikace mezi státní správou, sociálními podniky a dalšími aktéry o připravovaných legislativních a finančních změnách, včetně formalizovaného konzultačního procesu umožňujícího zapojení sociálních podniků do přípravy nových opatření.

Návrh konkrétních opatření:

Oblast opatření	Navrhované opatření	Popis / klíčové kroky	Očekávaný přínos
Zapojení sociálních podniků do národních politik a programů	Systematické zapojení sociálního podnikání do politik resortů	Nastavení procesů pro integraci sociálního podnikání do relevantních programů a politik jednotlivých ministerstev; příprava metodických materiálů; zajištění mezirezortní koordinace na úrovni vlády.	Vyšší provázanost politik, zohlednění sociální ekonomiky napříč resorty, efektivnější využití veřejných zdrojů.
	Propagace role sociálního podnikání	Vytvoření plánu komunikace a propagace role sociálního podnikání v oblasti regionálního rozvoje, environmentální udržitelnosti a vzdělávání; provázání s existujícími strategiemi a prioritami státu.	Zvýšení povědomí o přínosech sociálního podnikání, posílení jeho legitimacy v rámci veřejných politik.
Krajská podpora sociálního podnikání	Metodická podpora krajů	Vypracování metodického doporučení pro kraje, včetně návrhů dotačních schémat a dlouhodobých finančních nástrojů reflektujících regionální specifika.	Sjednocení přístupu krajů, cílenější a efektivnější regionální podpora sociálního podnikání.
	Posílení kapacit krajů a spolupráce se SPointy	Rozvoj odborných kapacit krajů pro systematickou spolupráci s regionálními poradenskými centry (SPointy) a dalšími aktéry podpůrného ekosystému.	Lepší koordinace podpory, vyšší dostupnost služeb pro sociální podniky v regionech.
Dostupnost finančních nástrojů	Úprava stávajících finančních nástrojů	Revize nástrojů (např. S-Podnik, S-Podnik plus) se zaměřením na snížení požadavků na zajištění úvěrů; větší využití státních a evropských záruk při respektování pravidel řízení rizik.	Zlepšení přístupu sociálních podniků k úvěrovému financování, snížení bariér investic a rozvoje.
	Vznik investičního fondu pro sociální podniky	Podnícení vzniku investičního fondu ve spolupráci se soukromými investory; nabídka flexibilních a administrativně nenáročných produktů bez požadavku na ručení směnkami s aversem; zohlednění specifik sociálních podniků.	Dostupnost rizikového a rozvojového kapitálu, podpora škálování a inovací v sektoru.
Stabilita podpůrné infrastruktury	Posílení financování podpůrných organizací	Zajištění stabilního financování organizací a sítí sociálních podniků poskytujících	Zvýšení kvality a kontinuity podpůrných služeb,

Oblast opatření	Navrhované opatření	Popis / klíčové kroky	Očekávaný přínos
		poradenství, vzdělávání, mentoring a advokacii.	profesionalizace sektoru.
	Víceletý model financování infrastruktury	Vytvoření udržitelného modelu víceletého financování podpůrné infrastruktury kombinujícího národní, krajské, evropské a soukromé zdroje.	Dlouhodobá stabilita podpůrného ekosystému, snížení závislosti na krátkodobých projektech.
Optimalizace nástrojů podpory zaměstnanosti	Revize chráněného trhu práce	Zahájení odborné diskuse o úpravě chráněného trhu práce s cílem zvýšit jeho efektivitu; zohlednění aktuálních ekonomických podmínek a potřeb trhu práce; zvážení přenesení části výhod na integrační sociální podniky.	Lepší zacílení podpory, vyšší efektivita veřejných výdajů, posílení role ISP.
	Stabilní podmínky pro zaměstnávání znevýhodněných osob	Nastavení podpory zaměstnávání znevýhodněných osob tak, aby integrační sociální podniky měly předvídatelné a dlouhodobě udržitelné podmínky bez ohrožení své ekonomické stability.	Udržení pracovních míst pro znevýhodněné osoby, posílení ekonomické stability integračních sociálních podniků.

3. Úvod a východiska

Sociální podnikání představuje v roce 2026 etablovanou součást národního hospodářství, která plní nezastupitelnou roli v oblasti aktivní politiky zaměstnanosti, regionálního rozvoje a sociální soudržnosti. Tento segment ekonomiky efektivně propojuje tržní mechanismy se společensky prospěšnými cíli, čímž přispívá k řešení strukturálních problémů trhu práce, zejména v oblasti zaměstnávání osob se zdravotním či sociálním znevýhodněním.

Rok 2025 byl definován jako období legislativního ukotvení sektoru, a to primárně prostřednictvím účinnosti zákona č. 468/2024 Sb., o integračním sociálním podniku (dále jen „ZISP“). Přijetí této právní normy, spolu s doprovodným zákonem č. 469/2024 Sb., vytvořilo nezbytný právní rámec. Evaluace prvního roku implementace však indikuje, že legislativní regulace sama o sobě nepostačuje k dynamizaci sektoru bez souběžné reformy finančních nástrojů a aktivace veřejné poptávky.

Cílem tohoto dokumentu je definovat soubor systémových opatření pro léta 2026–2027, která zajistí přechod sociálních podniků od dotační závislosti k dlouhodobé ekonomické udržitelnosti a plnému využití tržního potenciálu.

Česká republika disponuje v roce 2026 všemi předpoklady pro vybudování silného a odolného sektoru sociální ekonomiky: legislativním rámcem, fungující infrastrukturou a datovou základnou. Úspěšnost implementace navržených opatření závisí zejména na zajištění likvidity prostřednictvím bankovních záruk a na schopnosti zadavatelů využívat sociální podniky jako standardní dodavatele.

Situace v sektoru sociální ekonomiky (stav k prosinci 2025):

- **Vysoká sociální efektivita:** Sociální podniky prokazatelně naplňují svůj veřejně prospěšný účel. Data ukazují, že 89,1 % podniků zaměstnává osoby se znevýhodněním, přičemž tyto osoby tvoří v průměru 77 % všech zaměstnanců. Dále 95 % subjektů reinvestuje minimálně 50 % zisku zpět do rozvoje podniku nebo sociálních cílů.
- **Ekonomická zranitelnost:** Navzdory sociálnímu přínosu je ekonomická stabilita sektoru nejednoznačná. Ačkoliv 57 % podniků vykázalo v roce 2025 zisk, celých 30 % se pohybovalo ve ztrátě. Sektor je charakteristický nízkou kapitalizací a omezeným přístupem k externímu financování.
- **Tržní selhání u veřejných zakázek:** Existuje výrazný diskrepance mezi nabídkou a poptávkou. Zatímco 80,6 % podniků deklaruje zájem dodávat veřejnému sektoru, pouze pro 5 % z nich představují veřejné zakázky významný zdroj příjmů (nad 30 % obrátu).
- **Administrativní bariéry:** Implementace ZISP narazila na administrativní překážky. 43,3 % podniků označilo povinnosti spojené s registrací a vedením integračního fondu za vysoce zatěžující. V důsledku toho bylo v polovině roku 2025 registrováno pouze 5 % oprávněných subjektů.

Pro formulaci efektivních veřejných politik v oblasti sociálního podnikání je nezbytné vycházet z empirických dat získaných v rámci šetření MPSV realizovaného v květnu 2025. Následující zjištění

a doporučení reflektují identifikované strukturální bariéry i rozvojový potenciál sektoru. Šetření ukázalo, že sociální podniky nejsou primárně závislé na provozních dotacích. Dominantním zdrojem jejich financování jsou:

- tržby z vlastní činnosti (96,6 %),
- příspěvky podle zákona o zaměstnanosti (74,8 %).

Tato struktura potvrzuje silnou tržní orientaci sociálních podniků. Hlavním problémem sektoru je nedostatek rozvojového a investičního kapitálu:

4. 67,2 % podniků má zájem o mikroúvěry,
5. 47,9 % podniků poptává bankovní záruky.

Komerční bankovní sektor však nedokáže adekvátně vyhodnotit rizika sociálních podniků, což vede k jejich faktickému úvěrovému vyloučení. Hlavní bariérou vstupu do systému registrovaných integračních sociálních podniků (ISP) jsou administrativní nároky, zejména:

- vedení integračního fondu,
- evidenční povinnosti,
- rozsah reportingu.

Tyto požadavky jsou podniky vnímány jako nepřiměřené jejich velikosti a personálním kapacitám.

Řízení sociálních podniků je výrazně zatíženo operativní agendou:

- 30,3 % vedoucích pracovníků uvádí chronické přetížení,
- 21,8 % podniků postrádá klíčové zaměstnance,
- 37,8 % podniků nemá dostatečné kapacity pro marketing a obchod.

Nedostatek obchodních a marketingových kapacit přímo souvisí s nízkou úspěšností při získávání veřejných zakázek.

Hlavní bariéry vstupu sociálních podniků na trh veřejných zakázek

- nedostatečná informovanost o procesech veřejného zadávání,
- administrativní náročnost přípravy nabídek,
- obavy zadavatelů z kvality a spolehlivosti plnění.

Tyto faktory významně omezují zapojení sociálních podniků do veřejných zakázek, včetně vyhrazených.

4. Soubor klíčových doporučení pro jednotlivé segmenty ekosystému podpory sociální ekonomiky

4.1. Zajištění přístupu k financování a podpora ekonomické udržitelnosti sociálních podniků

Zajištění přístupu k financování a posílení ekonomické udržitelnosti představují klíčový předpoklad pro rozvoj sociálních podniků. Klíčové je zaměření na diverzifikaci finančních zdrojů, rozvoj návratných finančních nástrojů a efektivní využívání veřejné podpory s důrazem na dlouhodobou stabilitu sektoru sociálního podnikání.

Financování a diverzifikace zdrojů

Oblast	Opatření / nástroj	Popis a klíčové aktivity	Gestor	Očekávaný přínos
Rozvoj návratných finančních nástrojů	Záruční program pro sociální ekonomiku	Zavedení státní záruky pokrývající 50–70 % jistiny úvěru; odstranění bariéry nedostatku kolaterálu; motivace komerčních bank ke vstupu do financování prostřednictvím snížení rizikové váhy expozic.	MPO, NRB	Zlepšení přístupu ISP k investičním úvěrům, podpora rozvoje a škálování sociálních podniků.
	Program mikroúvěrů	Vytvoření programu mikroúvěrů 100 000–500 000 Kč; zvýhodněná úroková sazba a splatnost 3–5 let; zjednodušený schvalovací proces; distribuce ve spolupráci se SPointy.	NRB, MPSV	Dostupné financování pro malé a začínající ISP, snížení administrativních bariér.
Optimalizace veřejné dotační podpory	Fondy EU a OPZ+	Zachování a posílení fondů EU (ESF+, OPZ+) pro vznik nových podniků, sociální inovace a rozvoj lidských zdrojů; revize výzev tak, aby reflektovaly potřeby trhu a umožňovaly financování investičních potřeb.	MPSV	Efektivní a cílená veřejná podpora, podpora dlouhodobé udržitelnosti ISP.
	Krajské dotační tituly	Rozšíření osvědčených krajských modelů (např. Pardubický kraj); doplnění národní podpory a cílení na specifické regionální potřeby.	Kraje	Lepší dostupnost finančních zdrojů v regionech, podpora regionálních ISP.
	Valorizace příspěvků na zaměstnanost	Pravidelná valorizace příspěvků na zaměstnávání osob se zdravotním postižením a znevýhodněných	MPSV	Stabilní a předvídatelné podmínky pro zaměstnávání cílových skupin, podpora ekonomické stability ISP.

Oblast	Opatření / nástroj	Popis a klíčové aktivity	Gestor	Očekávaný přínos
		osob; vazba na růst mezd a minimální mzdy; posílení nástroje „integrační pracovní místo“.		
Podpora soukromých a alternativních zdrojů	Investiční fond sociálního podnikání	Iniciace fondu se zapojením soukromých investorů a filantropů; poskytování rizikového kapitálu pro rozvoj a škálování ISP.	Úřad vlády ČR	Přístup k rizikovému kapitálu, podpora rozvoje a expanze sociálních podniků.
	Crowdfunding a komunitní financování	Podpora crowdfundingu a komunitního financování jako doplňkových zdrojů; vytvoření metodických rámců a doporučení.	MF	Diversifikace financování, mobilizace lokálních komunit a investorů.
	ESG a CSR	Motivace soukromého sektoru k nákupům od ISP v rámci ESG a CSR kritérií.	MPO	Zvýšení tržních příležitostí pro ISP, podpora společensky odpovědného podnikání.

4.2. Podpora odpovědného veřejného zadávání

Veřejné zakázky představují nejvýznamnější dosud nevyužitý nástroj ekonomické stabilizace sektoru sociální ekonomiky. Přestože v roce 2025 deklarovalo 80,6 % sociálních podniků zájem o realizaci veřejných zakázek, pouze u 5 % z nich tvoří dominantní zdroj příjmů.

Cílem pro období 2026–2027 je systematická aktivace poptávkové strany trhu (zadavatelů), snížení informačních asymetrií a příprava na legislativní změnu účinnou od 1. 1. 2027.

Strategické řízení veřejných nákupů, SOVZ a tržní nástroje

Oblast	Opatření / nástroj	Popis a klíčové aktivity	Gestor	Očekávaný přínos
Institucionalizace SOVZ	Implementace principů SOVZ do státní správy	Zavedení povinnosti implementovat principy sociálně odpovědného veřejného zadávání do interních směrnic a nákupních strategií ústředních orgánů státní správy; stanovení kvantifikovatelných cílů (3–5 % provozních	Vláda ČR, MMR	Standardizace SOVZ, podpora ISP v rámci veřejných zakázek, cílené zvýšení účasti ISP v regionech s vysokou nezaměstnaností.

Oblast	Opatření / nástroj	Popis a klíčové aktivity	Gestor	Očekávaný přínos
		nákupů realizovaných od sociálních podniků); prioritní aplikace sociálních kritérií v regionech se strukturálním postižením a nadprůměrnou nezaměstnaností.		
Příprava na exkluzivitu vyhrazených zakázek	Analýza a plánování vyhrazených zakázek	Koncept novelizace § 38 ZZVZ s účinností od 1. 1. 2027; v roce 2026 provést analýzu nákupních portfolií zadavatelů a identifikovat segmenty vhodné pro vyhrazení (např. úklid, údržba zeleně, digitalizace dat, kompletační práce); minimalizace rizika poklesu počtu vyhrazených zakázek z důvodu obav zadavatelů z nedostatku kvalifikovaných ISP.	MMR, MPSV	Připravenost trhu, snížení rizik při implementaci exkluzivních vyhrazených zakázek, zvýšení úspěšnosti ISP.
Dynamické nákupní systémy (DNS)	Elektronizace a průběžný vstup dodavatelů	Systematická implementace DNS pro standardizované služby (úklid, catering, zahradnictví); plná elektronizace procesu; umožnění průběžného vstupu nových dodavatelů; doporučená replikace metodiky Banskobystrického kraje.	MMR, krajské úřady	Snížení administrativních bariér, snadnější zapojení menších ISP, transparentní a efektivní nákupní proces.
Předběžné tržní konzultace (PTK)	Metodický pokyn pro PTK	Povinné využívání PTK (§ 33 ZZVZ) u zakázek nad stanovenou hodnotu; validace	Zadavatelé	Lepší plánování zakázek, odstranění bariér pro menší a nové ISP, zvýšení konkurenceschopnosti

Oblast	Opatření / nástroj	Popis a klíčové aktivity	Gestor	Očekávaný přínos
		tržních kapacit a nastavení nediskriminačních kvalifikačních požadavků (např. obrat, reference).		ISP.
Dělení zakázek na části	Rozdělování rozsáhlých zakázek	Aplikace § 35 ZZVZ pro dělení zakázek geograficky nebo profesně, aby menší regionální ISP mohly participovat i bez kapacity pro generální dodávku.	Zadavatelé	Zvýšení účasti menších ISP, rozšíření trhu pro sociální podniky, podpora regionálních dodavatelů.
Propojování trhu (Matchmaking)	Platformy „Meet the Buyer“	Organizace strukturovaných setkání zadavatelů a ISP v každém kraji; snížení informačních bariér a posílení důvěry zadavatelů v kvalitu plnění.	Poradenská pracoviště	Přímé propojení nabídky a poptávky, zvýšení počtu zakázek realizovaných ISP, zlepšení informovanosti trhu.
Interoperabilita registrů	Automatizované ověřování statusu ISP	Propisování dat z Registru ISP do Národního elektronického nástroje (NEN) a dalších profilů zadavatelů; okamžité ověření statusu dodavatele.	MPSV	Snížení administrativní zátěže, rychlejší proces hodnocení kvalifikace, vyšší transparentnost a důvěryhodnost ISP.

4.3. Posílení ekosystému podpory a rozvoj kapacit

Oblast	Opatření / nástroj	Popis a klíčové aktivity	Gestor	Očekávaný přínos
Regionální poradenská centra (SPointy)	Stabilizace a odborná profilace SPointů	Na základě evaluační zprávy 2025 (69,7 % podniků hodnotí SPointy jako nejpřínosnější nástroj) zajistit jejich dlouhodobou stabilizaci pro období 2026–	MPSV	Kontinuita podpory, zvýšení kvality a dostupnosti poradenských služeb.

Oblast	Opatření / nástroj	Popis a klíčové aktivity	Gestor	Očekávaný přínos
		2027.		
	Kapacitní posílení a multidisciplinární týmy	Navýšení personálních kapacit a vytvoření multidisciplinárních týmů v regionech. Povinné pokrytí oblastí: legislativa a právo, business development, sociální práce a integrace cílových skupin.	MPSV	Komplexní podpora sociálních podniků napříč právní, ekonomickou i sociální oblastí.
	Standardizace kvality a KPI	Zavedení jednotných standardů kvality poskytovaných služeb a nastavení výkonnostních ukazatelů (KPI): počet nově registrovaných ISP, objem zprostředkovaných zakázek, míra přežití podpořených podniků po 3 letech.	MPSV	Měřitelnost dopadů, transparentnost a srovnatelnost výkonu SPointů napříč ČR.
Vzdělávání a rozvoj kompetencí	Manažerská akademie ISP	Realizace vzdělávacích cyklů zaměřených na finanční řízení, cash-flow, digitalizaci a krizový management; reakce na zjištění, že absence těchto kompetencí je příčinou ekonomické nestability u cca 30 % podniků.	Institut sociálního podnikání	Posílení manažerských kompetencí, zvýšení ekonomické stability a odolnosti ISP.
	Edukace územní samosprávy	Cílené vzdělávání volených zástupců a úředníků; zaměření na modely spolupráce s ISP (obecní sociální podniky, in-house režim, vyhrazené zakázky).	MV, Asociace krajů ČR	Lepší porozumění sociálnímu podnikání na úrovni samospráv, rozvoj místní spolupráce.
Podpora inovací a spolupráce s akademickou sférou	Inovační vouchery	Zpřístupnění inovačních voucherů sociálním podnikům; podpora digitalizace procesů, vývoje produktů a spolupráce s univerzitami.	MPO	Zvýšení inovační kapacity sociálních podniků, přenos know-how do praxe.
	Modernizace kurikul	Integrace témat sociální ekonomiky do studijních programů ekonomických a sociálních fakult; důraz na propojení teorie a praxe	MŠMT	Výchova nové generace odborníků, dlouhodobé posílení personální základny sektoru.

Oblast	Opatření / nástroj	Popis a klíčové aktivity	Gestor	Očekávaný přínos
		prostřednictvím stáží studentů v ISP.		

4.4. Stabilizace podpůrné infrastruktury

Oblast	Opatření / nástroj	Popis a klíčové aktivity	Gestor	Očekávaný přínos
Regionální poradenská centra (SPointy)	Institucionální ukotvení SPointů	Na základě evaluačního hodnocení (69,7 % podniků označuje SPointy za nejpřínosnější nástroj podpory) zajistit formální institucionální ukotvení sítě regionálních poradenských center v systému podpory sociálního podnikání.	MPSV	Dlouhodobá stabilita sítě, jasné vymezení role SPointů v národním systému podpory.
	Posílení personálních kapacit	Navýšení personálních kapacit regionálních pracovišť s cílem zajistit dostupnost kvalitního poradenství napříč regiony.	MPSV	Vyšší kapacita podpory, snížení přetížení poradců, lepší dostupnost služeb pro ISP.
	Stabilizace financování	Zavedení dlouhodobého a víceletého modelu financování SPointů s využitím kombinace národních, krajských, evropských a případně soukromých zdrojů.	MPSV	Finanční předvídatelnost, možnost strategického plánování a rozvoje služeb.
Stabilizace legislativního a implementačního rámce	Revize prováděcích a metodických postupů ZISP	Provedení revize prováděcích a metodických postupů souvisejících se zákonem č. 468/2024 Sb., se zaměřením na jejich přiměřenost, srozumitelnost a praktickou aplikovatelnost pro malé a střední podniky.	MPSV	Vyšší srozumitelnost právního rámce, snížení bariér vstupu do systému ISP.
Snížení administrativní zátěže	Zjednodušení registrace a reportingu	Zjednodušení registračních a vykazovacích povinností spojených se statusem ISP; optimalizace vedení integračního fondu a rozsahu reportingu.	MPSV	Snížení administrativního zatížení podniků, vyšší motivace k registraci.
	Digitalizace a zjednodušené	Zavedení zjednodušených formulářů a digitalizace	MPSV	Úspora času a nákladů, vyšší efektivita veřejné

Oblast	Opatření / nástroj	Popis a klíčové aktivity	Gestor	Očekávaný přínos
	formuláře	procesů prokazování statusu ISP a plnění zákonných povinností.		správy i sociálních p

4.5. Zavedení jednotného datového reportingu

Oblast	Opatření / nástroj	Popis a klíčové aktivity	Gestor	Očekávaný přínos
Jednotný datový reporting	Pravidelné sdílení dat	Zavedení mechanismu pravidelné komunikace a sdílení dat mezi sociálními podniky a státní správou (ÚP ČR, ČSSZ, MPSV) s cílem zabránit duplicitnímu vykazování údajů.	MPSV	Snížení administrativní zátěže, zvýšení efektivity reportingu, lepší dostupnost dat pro tvorbu politik.
Evaluace fiskálních dopadů ZISP	Komplexní hodnocení dopadů	V roce 2027 provést evaluaci dopadů ZISP na veřejné rozpočty, se zaměřením na: úspory v sociálním systému (zejména snížení výdajů na dávky) a porovnání těchto úspor s náklady na nástroje podpory zaměstnanosti.	MPSV, MF	Kvantifikace fiskálních efektů, podklad pro optimalizaci politik a alokaci zdrojů.
Mezirezortní koordinace a strategické ukotvení	Posílení spolupráce napříč resorty	Posílení mezirezortní spolupráce a koordinace dotačních titulů a finančních nástrojů; integrace principů sociální ekonomiky do strategických dokumentů: MPO (podnikání a inovace), MMR (regionální rozvoj), MŽP (oběhové hospodářství).	Úřad vlády ČR	Koordinovaný přístup ke strategickým prioritám, efektivnější využití veřejných zdrojů, sjednocení politik podporujících sociální ekonomiku.
Zapojení krajů	Regionální strategie a dotační programy	Podpora krajů při tvorbě regionálních strategií a dotačních programů; sjednocení přístupu k podpoře sociálního podnikání; posílení spolupráce s regionálními poradenskými centry (SPointy).	MPSV, Asociace krajů ČR	Lepší provázanost národní a regionální podpory, efektivní využití regionálních kapacit a služeb, zajištění rovnoměrného přístupu sociálních podniků k podpoře.

4.6. Monitoring a měření dopadů

Oblast	Opatření / nástroj	Popis a klíčové aktivity	Gestor	Očekávaný přínos
Metodika měření sociálního dopadu	Standardizovaná metodika dopadů	Zavedení jednotného rámce pro měření dopadů sociálních podniků, vycházejícího z mezinárodně uznávaných metod SROI (Social Return on Investment) nebo Theory of Change.	MPSV	Posílení transparentnosti a legitimacy veřejné podpory, porovnatelnost dopadů mezi subjekty.
	Online nástroj pro vykazování impaktu	Vytvoření zjednodušené online „kalkulačky“ pro malé podniky, umožňující vykazovat základní impaktové ukazatele bez nutnosti nákladných externích auditů.	MPSV	Uspornění administrativy pro malé ISP, vyšší míra zapojení podniků do reportingu dopadů.
Datová základna a fiskální evaluace	Analýza nákladů a přínosů – CBA	Realizace komplexní studie v roce 2027, která vyčíslí čistý fiskální přínos ZISP; porovnání nákladů na mandatorní výdaje (příspěvky) s výnosy (daně, pojistné) a úsporami (snížení výdajů na sociální dávky, náklady na sociálně-patologické jevy).	MF, MPSV	Kvantifikace dopadů politiky, podklad pro optimalizaci veřejných výdajů a nástrojů podpory.
	Interoperabilita databází	Zajištění propojení registrů ČSSZ, ÚP ČR a MPSV pro kontinuální monitoring zaměstnanosti cílových skupin a efektivity vynaložených prostředků.	MPSV	Efektivní sledování dopadů, minimalizace duplicitního reportingu, zajištění aktuálních dat pro rozhodování.

5. Strategická doporučení vycházející z činnosti Platformy pro sociální podnikání při Úřadu vlády ČR v roce 2025

Problematika integračního fondu

Nejasnost a nejistota podnikatelů ohledně integračního fondu (vyžaduje vložení 5–10 % vlastního kapitálu) způsobuje zpomalení vstupů do registru ISP. Existují obavy o vrácení vloženého majetku po ukončení činnosti podniku.

Doporučená opatření:

- Vypracovat a komunikovat jasné vysvětlení pravidel integračního fondu: vložené finance se po konci trvání podniku vrací, integrační fond se netýká zaměstnavatelů čerpajících příspěvek na osoby se sociálním znevýhodněním
- připravit komplexnější novelizaci, která by zajistila rozhýbání registru

Zodpovědné instituce: MPSV, Ministerstvo financí

Sjednocení metodik

Nová metodika vyplácení asistentkých příspěvků (účinná od března 2025, vázaná na Zákon o zaměstnanosti) je interpretována nejednotně na jednotlivých úřadech práce. Dochází k rozdílným výkladům mezi úředníky, regionálním rozdílům v přístupu (např. Jihomoravský kraj hlášen jako příliš přísný), zvýšené administrativě pro sociální podniky, obavám z omezování příspěvků

Doporučená opatření:

- Vytvořit jednotný tzv. „one-page“ materiál jasně definující, co spadá do asistence a jak ji správně vykazovat
- Organizovat sérii seminářů pro zaměstnance úřadů práce zaměřené na sjednocení postupu
- Zvážit alternativu ve formě paušálního čerpání příspěvků (dialog s Ministerstvem financí)
- Zahrnout do metodiky tematiku psychosociální podpory zaměstnavatelů zaměřených na osoby se zdravotním postižením
- Provést analýzu dopadů nové metodiky na výši vyplácených příspěvků a dosažené úspory

Zodpovědné instituce: MPSV, Úřady práce, Ministerstvo financí

Zviditelnění problematiky

Sociální podnikání není dostatečně známé ani pochopené ve veřejnosti. Podpora se v jednotlivých krajích značně liší, některé kraje si sociálního podnikání vůbec nejsou vědomy.

Doporučená opatření:

- Organizovat konference na Úřadu vlády s účastí expertů z Platformy, MPSV, úřadů práce a zástupců byznysu
- Zaměřit se na jednoduchý, srozumitelný marketing a příklady dobré praxe
- Propagovat úspěšné sociální podnikatele a jejich příběhy
- Vytvořit profesionální komunikační obsah pro sociální sítě (zejména LinkedIn, Facebook, Instagram)
- Využít možnost placeného vysílání ČT – např. pořady „Toulavá kamera“ (MPO) a „Českou kvalitu nenahradíš“ (CNN)
- Organizovat vzdělávací setkání na krajské úrovni
- Pořádati „kulaté stoly“ nebo tiskové snídaně pro novináře

Zodpovědné instituce: Úřad zmocněnkyně vlády, MPSV, MPO, Poslanecká sněmovna

Partneři: Česká televize, Nadace a filantropické organizace, TESSEA

Vzdělávání zaměstnanců veřejné správy

Zaměstnanci úřadů práce a dalších státních institucí často postrádají:

- Jednotné chápání legislativy
- Metodické vedení a podporu
- Dostatečné vzdělávání o sociálním podnikání
- Praktické zkušenosti z provozu sociálních podniků

Doporučená opatření:

- Organizovat série seminářů zaměřených na ZISP, ZZVZ a financování sociálních podniků
- Iniciovat návštěvy zaměstnanců úřadů práce v sociálních podnicích, aby lépe porozuměli praktickým výzvám
- Zajistit průběžné vzdělávání pracovníků, nikoli pouze formální vzdělání

Zodpovědné instituce: MPSV, Úřady práce, Agentura pro sociální začleňování

Zlepšení přístupu k financování

Sociální podniky čelí překážkám při přístupu k úvěrům, zejména:

- Národní rozvojová banka (NRB) odmítá refinancování stávajících komerčních úvěrů

- NRB požaduje nadměrné množství dokumentace
- Existuje nejistota ohledně schválení bezúročných úvěrů

Doporučená opatření:

- Organizovat společné setkání zástupců MPSV, MPO, NRB a sociálních podniků (plánováno na říjen 2025)
- Konkretizovat a dokumentovat specifické problémy, se kterými se sociální podniky potýkají
- Prosazovat zjednodušení komunikace a dokumentačních požadavků NRB
- Zvážit alternativní finanční nástroje:
 - Mikroúvěry (100–500 tis. Kč)
 - Bankovní záruky pokrývající 50–70 % úvěru
 - Investice se sociálním dopadem
 - Crowdfunding a komunitní financování

Zodpovědné instituce: Ministerstvo práce a sociálních věcí, Ministerstvo průmyslu a obchodu, Národní rozvojová banka

Zadávání veřejných zakázek

Často chybí:

- Jasně informace pro správní subjekty, jak zadávat veřejné zakázky se sociálním aspektem
- Motivace a dovednosti úředníků na úrovni obcí a krajů k využívání vyhrazených plnění
- Příklady dobré praxe a vzorové dokumenty

Doporučení:

- Šířit směrem k relevantním aktérům **Příručku pro zadavatele** (MPSV, v přípravě) s právním pozadím, vzory podání a příklady zadávání sociálně odpovědných zakázek
- Cílová skupina: kraje, obce, státní organizace, příspěvkové organizace
- Organizovat **"Meet the Buyer" akce** – setkání zadavatelů a sociálních podniků
- Zajistit, aby Platforma pro sociální podnikání byla konzultantem při zadávání výzev z evropských fondů
- Stanovit měřitelné cíle (např. 10–15 % rozpočtu v regionech s vyšší nezaměstnaností)
- Umožnit sdružování menších sociálních podniků pro větší zakázky
- Zjednodušit dokumentační požadavky a přiměřeně nastavit kritéria na obrat a referencí

Zodpovědné instituce: MPSV, Ministerstvo místního rozvoje, Úřad zmocněnkyně vlády

Rozvoj ekosystému a síťování

Doporučení:

- Posílit roli **Platformy pro sociální podnikání** (s koordinací v MPSV) jako klíčového fóra pro mezipřesortní koordinaci
- Udržovat čtvrtletní setkání vedoucích pracovníků z jednotlivých resortů
- Zajistit pokračování a rozvoj **SPointů** – funkčnost a financování řešit v kontextu projektu zaměstnávání osob se zdravotním postižením
- Spolupracovat s **Agenturou pro sociální začleňování (ASZ)**
- Rozvíjet sítě sociálních podniků
- Výměna dobré praxe na místní úrovni
- Mezinárodní propojení – participace v iniciativách typu SIECINVEST, Procura+, EMES Network

Zodpovědné instituce: MPSV (koordinátor), všechna ministerstva, samospráva

Legislativní změny pro následující období

- Sepsat **oficiální vyjádření Platformy** s konkrétními kroky pro budoucí legislativní období
- Příprava bodů pro novelizaci:
 - Upřesnění integračního fondu
 - Harmonizace metodiky příspěvků pro asistenty
 - Případné rozlišení mezi chráněným trhem práce a sociálním podnikáním
 - Rozvoj nových nástrojů sledování a evaluace dopadů

Zodpovědné instituce a platformy: MPSV, Úřad zmocněnkyně vlády, Platforma pro sociální podnikání při Úřadu vlády

6. Seznam použitých zkratk

Zkratka Význam

DNS	Dynamický nákupní systém
ESF+	Evropský sociální fond plus
ESG	Environmental, Social, and Governance
ISP	Integrační sociální podnik (dle zákona č. 468/2024 Sb.)
KPI	Key Performance Indicators (Klíčové ukazatele výkonnosti)
NRB	Národní rozvojová banka
OPZ+	Operační program Zaměstnanost plus
PTK	Předběžné tržní konzultace
SOVZ	Sociálně odpovědné veřejné zadávání
SPoint	Regionální poradenské centrum pro sociální podnikání
SROI	Social Return on Investment
ZISP	Zákon o integračním sociálním podniku
ZZVZ	Zákon o zadávání veřejných zakázek

7. Zdroje

Klíčové instituce

- Ministerstvo práce a sociálních věcí (MPSV), Oddělení sociálního podnikání. Dostupné z: <https://www.mpsv.cz/socialni-podnikani>
- Agentura pro sociální začleňování. Dostupné z: <https://www.socialni-zaclenovani.cz>
- Register integračních sociálních podniků (ISP). Dostupné z: <https://www.mpsv.cz/registr-integracnich-socialnich-podniku>

Právní předpisy

- Zákon č. 468/2024 Sb., o integračním sociálním podniku (ZISP). Dostupné z: <https://zakony.penize.cz/zakon-c-468-2024-sb-o-integracnim-socialnim-podniku>
- Zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek (ZZVZ). Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-134>
- Nařízení č. 172/2016 Sb., o finančních limitech a částkách. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2023-435>

Portály a nástroje

- Věstník veřejných zakázek. Dostupné z: <https://www.info.gov.cz/portal/>
- Portál veřejných zakázek Ministerstva pro místní rozvoj (MMR). Dostupné z: <https://portal-vz.cz/>

Odborné publikace a výzkumy

- Veřejné zakázky jako motor sociálního podnikání v ČR, kapitola 3: Veřejné zakázky. MPSV a autorský tým projektu RESP (2025).
- Strategický rámec sociálního podnikání pro období 2026-2030. Dostupné z: <https://ceske-socialni-podnikani.cz/strategicky-ramec-2026-2030/>
- Vyhodnocení dotazníkového šetření sociálních podniků v roce 2025. Dostupné z: <https://ceske-socialni-podnikani.cz/vyhodnoceni-dotaznikoveho-setreni-socialnich-podniku-v-roce-2025/>

Zápisy ze zasedání

- Úřad vlády České republiky (2025, 28. března). *Zápis ze zasedání Platformy pro sociální podnikání, Praha*. Zapisovatelka: Markéta Vyhnánková, sekretariát RVOZP.
- Úřad vlády České republiky (2025, 16. září). *Zápis ze zasedání Platformy pro sociální podnikání, Praha*. Zapisovatelka: Markéta Vyhnánková, sekretariát RVOZP.

8. Přílohy

Příloha 1: Návod pro veřejné zadavatele - jak konkrétně mohou veřejné instituce postupovat v procesu odpovědného zadávání veřejných zakázek

1. Strategické plánování a vedení procesu

Doporučení 1.1: Nastavte jasné cíle

- **Akce:** Zařadte podporu sociálních podniků do strategických dokumentů vaší instituce
- **Konkrétně:** Definujte počítatelné cíle pro nákupy od ISP (např. procentuální podíl rozpočtu) a zaměřte se na oblasti s vyšší sociální potřebou
- **Příklad:** Město s vyšší nezaměstnaností může cílit na 10–15 % svého rozpočtu pro nákupy u sociálních podniků zaměřených na vytváření pracovních míst

Doporučení 1.2: Vedení instituce musí rozhodnutí podporovat

- **Akce:** Získejte podporu vrcholového vedení pro sociálně odpovědné zadávání
- **Důvod:** Bez podpory vedení zůstanou iniciativy v rukou jednotlivých úředníků a nebudou mít systematickou podporu

2. Komunikace a identifikace partnerů

Doporučení 2.1: Provedení předběžných tržních konzultací (PTK)

- **Co to je:** Aktuální dialog s potenciálními dodavateli (sociálními podniky) ještě před vypracováním zadávací dokumentace
- **Přínosy:**
 - Vyjasníte skutečné kapacity sociálních podniků
 - Případně přizpůsobíte požadavky reálným možnostem
 - Sociální podniky se lépe připraví na podání nabídky
- **Prakticky:** Pořádejte setkání s místními sociálními podniky nebo jejich reprezentanty

Doporučení 2.2: Organizujte akce typu "Meet the Buyer"

- **Co to je:** Veřejné setkání, kde se sociální podniky a veřejní zadavatelé mohou vzájemně poznat
- **Jak:** Iniciujte taková setkání ve spolupráci s místními SPointy MPSV
- **Efekt:** Snižuje informační bariéry a vytváří důvěru na obou stranách

Doporučení 2.3: Identifikujte relevantní sociální podniky

- **Zdroj informací:** Využijte registr integračních sociálních podniků na webu MPSV
- **Spolupráce:** Kontaktujte regionální SPointy, které mohou poradit, který ISP by byl vhodný pro vaši zakázku
- **Pro malé obce:** Konzultujte s ASZ (Agentura pro sociální začleňování) nebo místními neziskovkami

3. Nastavení zakázky: Možnosti a nástroje

Doporučení 3.1: Vyberte vhodný typ zakázky dle režimu

Pro jednodušší nákupy (do 3 mil. Kč bez DPH – dodávky, služby):

- **Veřejné zakázky malého rozsahu (VZMR) nebo podlimitní VZ**
- Zadavatel nemusí striktně dodržovat všechny procesní povinnosti (kvalifikace, lhůty, e-komunikace)
- **Doporučení:** Toto jsou nejprístupnější nákupy pro sociální podniky – využijte je!

Pro specifickou podporu ISP:

- **Vyhrazené veřejné zakázky (§ 38 ZZVZ)** – určeny pouze pro integrační sociální podniky
- Od 1. ledna 2027 jsou ISP jedinou oprávněnou skupinou pro tyto zakázky
- **Doporučení:** Využijte nyní, ještě během přechodného období

Pro složitější nákupy:

- Nadlimitní veřejné zakázky – integrace sociálních aspektů skrze kritéria hodnocení a zvláštní podmínky plnění

Doporučení 3.2: Zabudujte sociální aspekty do zadání

Tři klíčové legislativní nástroje:

a) Zvláštní podmínky plnění se sociálním aspektem (§ 37 ZZVZ)

- Stanovte např.: „Minimálně 50 % pracovního týmu budou tvořit osoby se zdravotním postižením" nebo „Služba bude poskytnuta v souladu se standardy zaměstnanosti ISP"
- **Efekt:** Automaticky vylučuje dodavatele, který sociální cíle neplní

b) Sociální kritéria v hodnocení nabídek (§ 116 ZZVZ)

- Příklad: „Počet zaměstnaných osob se specifickými potřebami (max. 10 bodů) + délka jejich zaměstnání (max. 5 bodů)"
- **Efekt:** Sociální aspekt se zohledňuje při výběru vítěze, nemusí být absolutní podmínkou

c) Vyhrazení účasti (§ 38 ZZVZ)

- Řízení se účastní pouze ISP (popř. zaměstnavatelé na chráněném trhu práce do 31. 12. 2026)
- **Efekt:** Nejjednodušší způsob, jak efektivně podpořit ISP

Doporučení 3.3: Rozdělte rozsáhlé zakázky na části

- **Kdy:** Pokud je zakázka pro jednoho ISP příliš rozsáhlá
- **Jak:** Zadavatel má právo rozdělit zakázku na díly s nižšími hodnotami
- **Příklad:** Údržba zeleně se dělí na péči o okrasné záhony (vhodné pro ISP) a odborné těžební práce (vyžaduje specialista)
- **Efekt:** Otevírá příležitosti pro více sociálních podniků

4. Zmírňování bariér pro sociální podniky

Doporučení 4.1: Zjednodušte dokumentaci

- **Prakticky:**
 - Připravte jednoduché formuláře pro nabídky
 - Minimalizujte počet požadovaných certifikátů a osvědčení (ověřte, zda jsou všechny opravdu nezbytné)
 - Použijte srozumitelný jazyk bez zbytečné právníkové či technické terminologie
 - V VZMR/podlimitních VZ nevyžadujte kvalifikaci, která není nutná

Doporučení 4.2: Nastavte přiměřené požadavky

- **Reflexe:** Při formulování požadavků se zeptejte: „Je tento požadavek skutečně nutný pro kvalitu plnění?“
- **Příklady problémů:**
 - Příliš vysoký obrát v minulých letech = znesnadňuje participaci menších ISP
 - Nadměrné počty referencí = znesnadňuje vstup nových sociálních podniků
- **Řešení:** Proveďte PTK, aby se zadavatel dozvěděl, co je realistické

Doporučení 4.3: Poskytněte podporu a asistenci

- **Vzdělávání:** Organizujte webináře či workshopy pro ISP (ideálně ve spolupráci se SPointy)
- **Praktické pomoci:** Zpřístupněte návody, jak se registrovat v elektronických systémech, jak pracovat s e-Zakázkou apod.
- **Důležité:** Tato asistence nesmí dávat žádnému dodavateli nedůvodnou výhodu

Doporučení 4.4: Využijte dynamické nákupní systémy (DNS)

- **Co to je:** Elektronický systém, do kterého se dodavatelé registrují a mohou se účastnit výběrových řízení po dobu trvání DNS
- **Výhoda:** Formálně jednodušší než jednorázová zadávací řízení
- **Doporučení:** Zavedněte DNS pro běžné, opakující se nákupy (stravování, úklid, údržba zeleně)
- **Konkrétně:** Viz příklad Banskobystrického kraje – DNS na nákup potravin vyhrazený pro sociální podniky

5. Měření a vykazování dopadu

Doporučení 5.1: Sledujte sociální přidanou hodnotu

- **Co měřit:**
 - Počet zaměstnaných osob se specifickými potřebami v rámci plnění VZ
 - Doby zaměstnání těchto osob
 - Kvalitativní data – jak se změnil jejich život, případné jejich perspektivy
- **Metody:**
 - **Jednoduché:** Sběr základních čísel (počet osob, délka zaměstnání)
 - **Pokročilé:** Použití systému TOM (Total Outcome Measurement) – britský přístup k měření sociální hodnoty

Doporučení 5.2: Komunikujte výsledky

- **Interně:** Podělte se se zjištěními s vedením, aby se podpora upevnila
- **Externě:** Publikujte případové studie, příběhy, která ilustrují skutečný dopad
- **Kanály:** Tiskové zprávy, zpravodaje, reporty o udržitelnosti, sociální sítě
- **Výhody:** Inspiruje další instituce a zlepšuje veřejné vnímání sociálních podniků

6. Specifické obory a typické příležitosti

Sociální podniky v ČR nabízejí služby a produkty v těchto oblastech, kde má veřejný sektor velkou poptávku:

Obor	Typické veřejné zakázky	Příklad
Úklidové služby	Úklid úřadů, škol, nemocnic, knihoven	Předpokládaná hodnota: 100–500 tis. Kč/rok
Zahradnické práce	Údržba parků, veřejných ploch, hřbitovů	Údržba zeleně, sečení trávy, prořez stromů

Catering	Stravování na úřadech, školách, akcích	Obědy, svačiny, cateringové služby
Údržba a opravy	Drobné stavební práce, údržba mobiliáře	Opravy laviček, plotů, malování
Vzdělávání	Školení, workshopy pro zaměstnance	IT školení, měkké dovednosti, inkluze
Environmentální	Úklid, recyklace, ekologické projekty	Re-use centra, třídění odpadu
Sociální služby	Senior taxi, asistence na akcích, terénní práce	Doprava seniorů, podpora sociálně vyloučených

7. Spolupráce s klíčovými partnery

Doporučení 7.1: Zaměřte se na místní SPointy

- **Role SPointů:** Poskytují poradenství, vzdělávání, networking v oblasti sociálního podnikání
- **Konkrétně:** Oslovte místní SPoint pro:
 - Seznámení s místními sociálními podniky
 - Pomoc při přípravě PTK
 - Organizaci "Meet the Buyer" akcí
 - Vzdělávání zaměstnanců vaší instituce

Doporučení 7.2: Spolupracujte s Agenturou pro sociální začleňování (ASZ)

- **Jejich role:** Podpora projektů sociálního začleňování
- **Pro vás:** Mohou poskytnout informace o lokálních iniciativách a sociálních podnicích v regionu

Doporučení 7.3: Propojte se s úřady práce

- **Jejich role:** Registrují pracovně znevýhodněné osoby a sociální podniky
- **Potenciál:** Mohou poskytnout doporučení a informace o dostupných zdrojích

8. Legislativní změny a příležitosti do budoucna

Doporučení 8.1: Pochopit nový právní rámec

- **Od 1. 1. 2025:** Platí nový Zákon o integračním sociálním podniku (ZISP)

- **Od 1. 1. 2027:** Vyhrazené veřejné zakázky budou určeny **výhradně** pro ISP (ne pro zaměstnavatele na chráněném trhu práce)
- **Doporučení:** Připravte se na přechod – začněte pracovat s ISP již nyní

Doporučení 8.2: Registr integračních sociálních podniků

- **Odkaz:** dostupný na webu MPSV
- **Jak jej používat:** Ověřujte si, že potenciální dodavatel je skutečně ISP a splňuje zákonné požadavky